

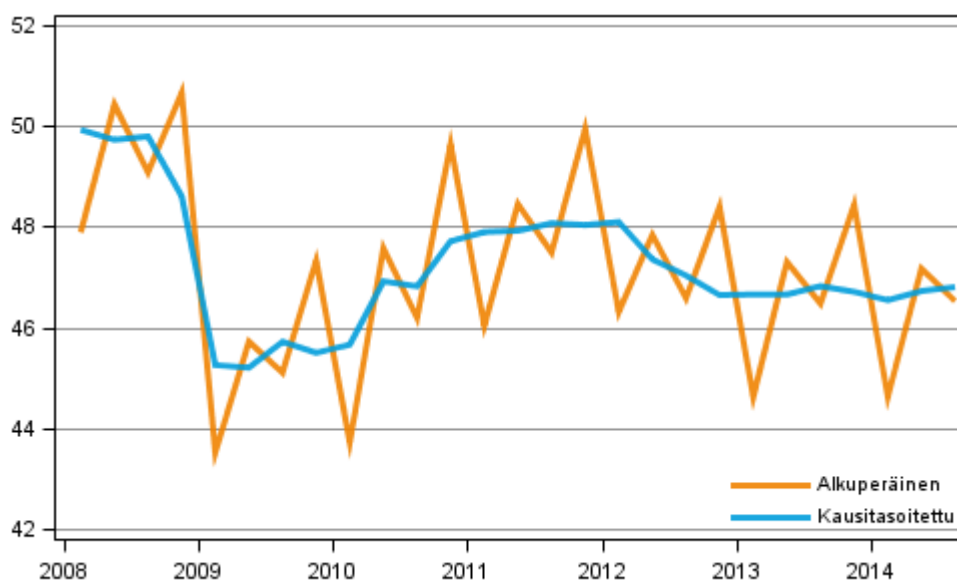
Neljännesvuositilinpito

2014, 3. vuosineljännes

Bruttokansantuote kasvoi 0,2 prosenttia

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan bruttokansantuotteen volyymi kasvoi heinä-syyskuussa 0,2 prosenttia edelliseen vuosineljännekseen verrattuna. Vuoden 2013 kolmanteen neljännekseen verrattuna työpäiväkorjattu bruttokansantuote kasvoi 0,1 prosenttia. Kolmannella neljänneksellä oli saman verran työpäiviä kuin vuosi sitten.

Bruttokansantuote, vuosineljänneksittäin viitevuoden 2010 hintoihin (mrd. euroa)

Vuoden 2014 toisen neljänneksen bruttokansantuotteen muutos tarkentui 0,4 prosenttiin edellisestä neljänneksestä (oli 0,2 %), vertailu vuoden takaiseen tarkentui 0,1 prosenttiin (oli -0,1 %).

Viennin volyymi väheni kolmannella neljänneksellä 0,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä, mutta kasvoi 1,1 prosenttia vuoden takaisesta. Tuonti väheni 1,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 2,9 prosenttia vuoden takaisesta.

Yksityisen kulutuksen volyymi kasvoi kolmannella neljänneksellä 0,7 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja oli samalla tasolla kuin vuosi sitten. Kiinteän pääoman bruttomuodostus eli investoinnit vähenivät prosentin edellisestä neljänneksestä ja 3,9 prosenttia vuoden takaisesta

Maatalouden arvonlisäyksen indikaattori on uudistettu tämän julkistuksen yhteydessä. Maatalouden arvonlisäys jakautuu nyt vuoden sisällä entistä tasaisemmin, koska kasvinviljelyn tuotos kirjataan tuotantoprosessiin sitoutuneiden kustannusten perusteella. Näin viljasadon arvo ei kohdistu pelkästään kolmanteen vuosineljännekseen, vaan tasaisemmin koko vuodelle samassa suhteessa kuten kasvituotannon kustannuksetkin jakautuvat. Muutos näkyy myös alkutuotannon arvonlisäyksen, koko talouden arvonlisäyksen sekä bruttokansantuotteen aikasarjoissa. Indikaattorin vaihtuminen tarkoittaa vain vuoden sisäistä kausivaihtelua, arvonlisäyksen vuositasot eivät muutu.

Sisällys

1. Bruttokansantuote viime vuoden tasolla, investoinnit jäissä.....	4
1.1. Tuotanto.....	4
1.2. Tuonti, vienti, kulutus ja investoinnit.....	6
1.3. Työllisyys, palkat ja kansantulo.....	7
1.4. Käytettävissä olleet tiedot.....	8

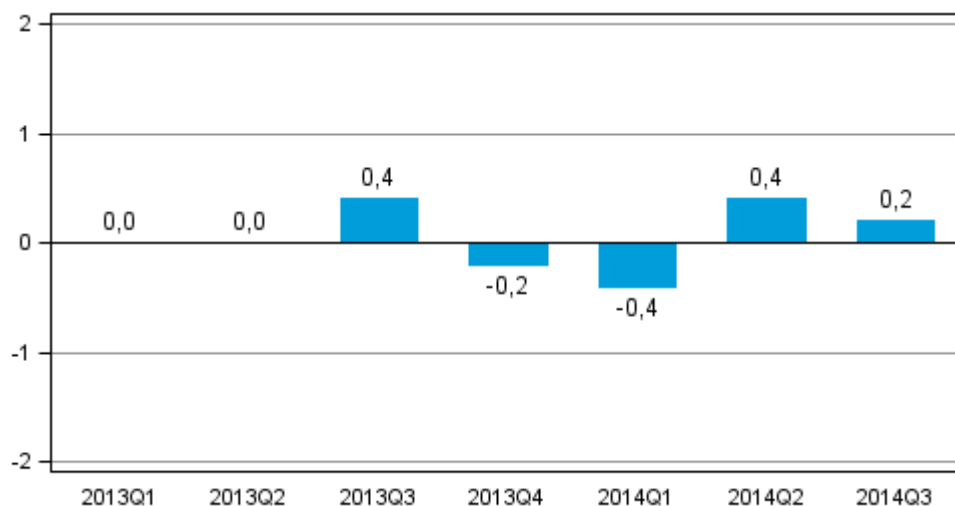
Kuviot

Kuvio 1. Bruttokansantuotteen volyymin muutos edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettu, prosenttia).....	4
Kuvio 2. Toimialojen arvonlisäyksen volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2014 vuodentakaisesta (työpäiväkorjattuna, prosenttia).....	5
Kuvio 3. Toimialojen arvonlisäyksen volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2014 edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia).....	5
Kuvio 4. Tarjonnan ja kysynnän pääerien volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2014 vuodentakaisesta (työpäiväkorjattuna, prosenttia).....	6
Kuvio 5. Tarjonnan ja kysynnän pääerien volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2014 edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia).....	7
Tietojen tarkentuminen.....	9
Laatuseloste: Neljännesvuositilinpito.....	10

1. Bruttokansantuote viime vuoden tasolla, investoinnit jäissä

Bruttokansantuotteen kausitasoitettu volyymi kasvoi heinä-syyskuussa 0,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Työpäiväkorjattu bruttokansantuote oli 0,1 prosenttia suurempi kuin vuoden 2013 kolmannella neljänneksellä. Käyvin hinnoin laskettuna työpäiväkorjatun bruttokansantuotteen arvo oli 1,3 prosenttia suurempi kuin vuotta aikaisemmin.

Kuvio 1. Bruttokansantuotteen volyymin muutos edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettu, prosenttia)

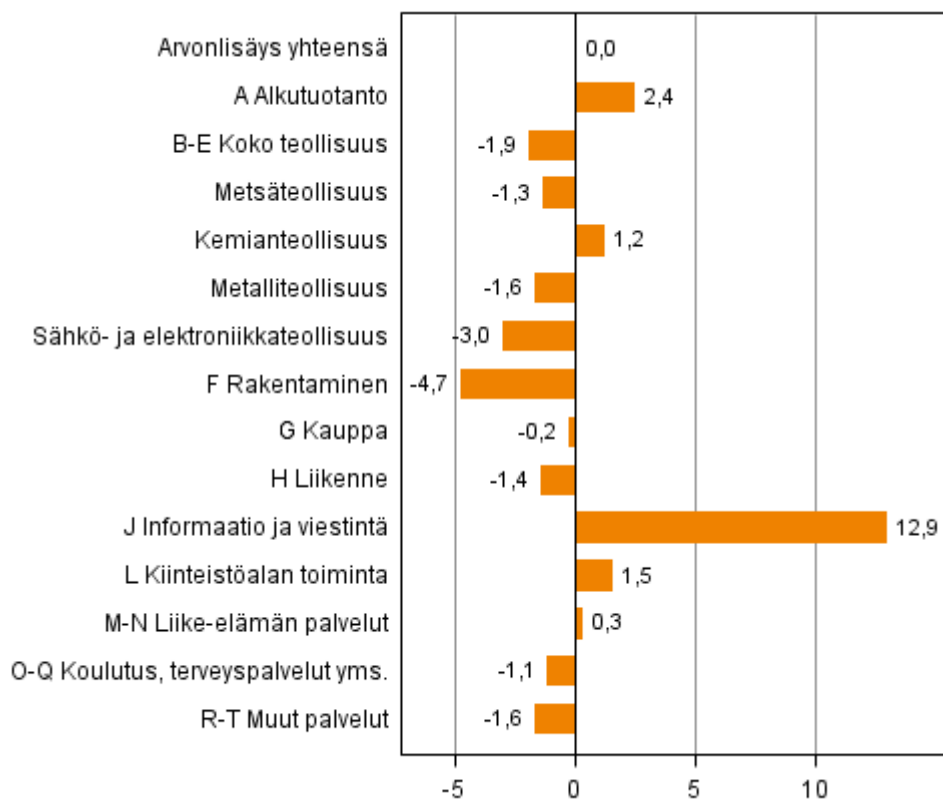
Bruttokansantuotteen volyymissa ei edelleenkään ole havaittavissa mitään kasvu- tai laskusuuntaista trendiä. Kuluvan vuoden tammi-syyskuussa bruttokansantuotetta on kertynyt 0,1 prosenttia vähemmän kuin edellisen vuoden vastaavana aikana. Jos neljannen vuosineljänneksen (kausitasoitettu) bruttokansantuotteen volyymi pysyy kolmannen neljänneksen tasolla, kertyy bruttokansantuotetta koko kuluvan vuoden osalta melko tarkasti saman verran kuin viime vuonna.

Eurostatin kokoamien ennakkotietojen mukaan bruttokansantuote EU28-alueella kasvoi 0,3 prosenttia edellisestä neljänneksestä vuoden kolmannella neljänneksellä.

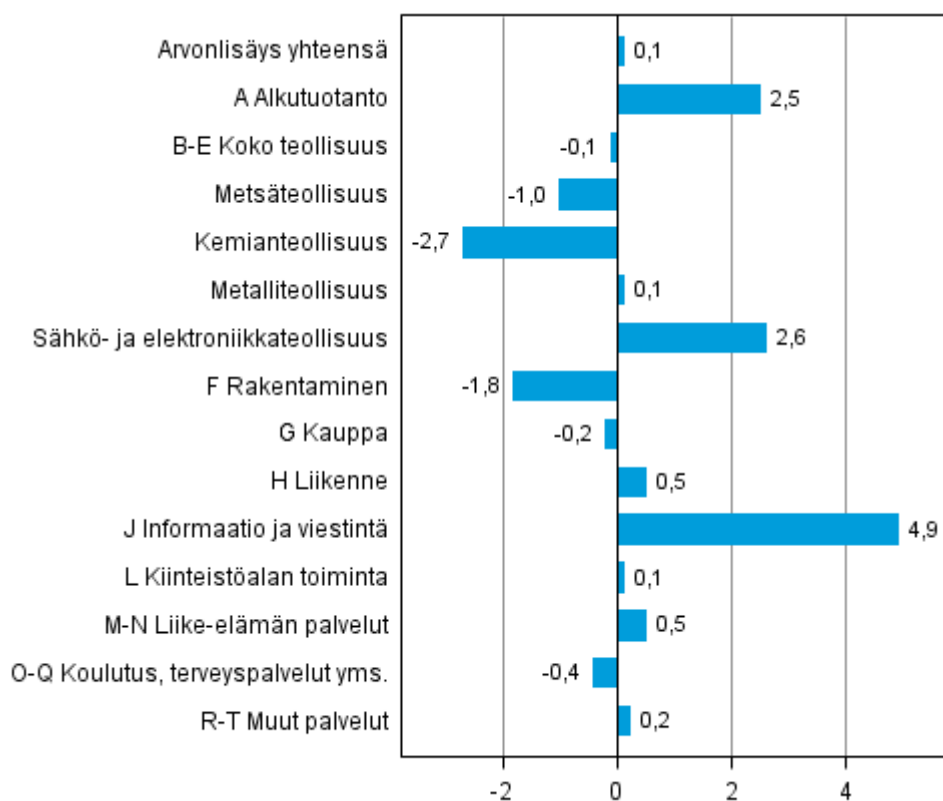
1.1. Tuotanto

Kaikkien toimialojen yhteenlasketun arvonlisäyksen volyymi kasvoi 0,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja oli samalla tasolla kuin vuosi sitten.

Kuvio 2. Toimialojen arvonlisäyksen volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2014 vuodentakaisesta (työpäiväkorjattuna, prosenttia)

Kuvio 3. Toimialojen arvonlisäyksen volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2014 edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia)

Alkutuotannon, eli maa-, metsä- ja kalatalouden arvonlisäyksen volyymi kasvoi kolmannella neljänneksellä 2,5 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja oli 2,4 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Viljasato oli Maa- ja metsätalousministeriön satotilaston mukaan tänä vuonna hyvä ja vehnäsato nousi ensimmäistä kertaa yli miljardiin kiloon.

Teollisuustuotanto ei kasvanut heinä-syyskuussa. Teollisuuden (B-E) arvonlisäys oli 0,1 prosenttia pienempi kuin edellisellä neljänneksellä ja 1,9 prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin. Tehdasteollisuuden (C) tuotanto supistui 0,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 1,5 prosenttia vuoden takaisesta.

Rakentamisen tuotanto väheni heinä-syyskuussa 1,8 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 4,7 prosenttia vuoden takaiseen nähden.

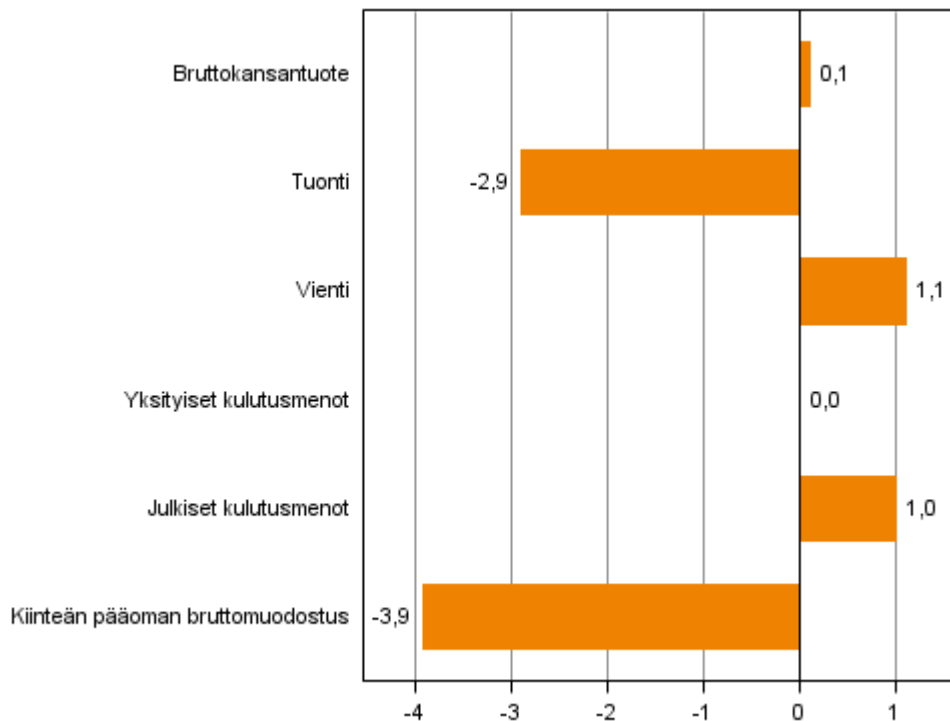
Palvelutoimialojen arvonlisäys kasvoi 0,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 0,9 prosenttia vuoden takaisesta. Etenkin informaatio- ja viestintäpalvelut sekä rahoitustoiminta kasvattivat palvelujen volyymia. Edelliseen neljännekseen verrattuna yksityisten palveluiden arvonlisäys kasvoi 0,9 prosenttia, mutta julkisten palveluiden volyymi supistui 0,7 prosenttia.

Kaupan arvonlisäys oli 0,2 prosenttia pienempi kuin edellisellä neljänneksellä ja vuoden 2013 kolmannella neljänneksellä.

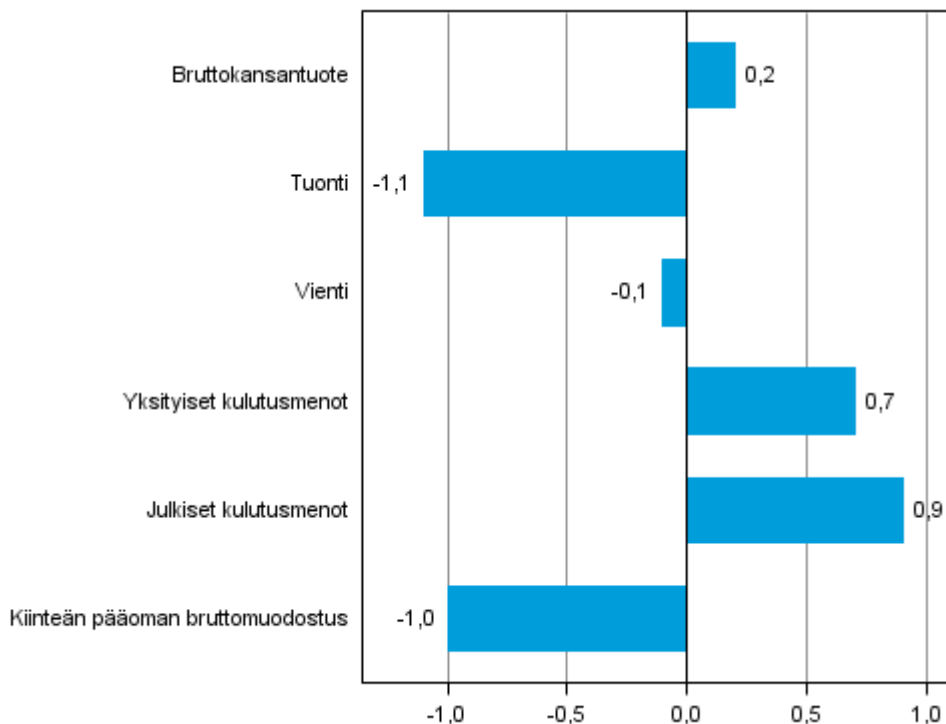
1.2. Tuonti, vienti, kulutus ja investoinnit

Kokonaiskysyntä väheni vuoden 2014 kolmannella neljänneksellä 0,6 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 0,9 vuoden takaisesta. Vähäiset investoinnit rakennuksiin ja koneisiin pienensivät kansantalouden kysyntää.

Kuvio 4. Tarjonnan ja kysynnän pääerien volyymien muutokset 3. neljänneksellä 2014 vuodentakaisesta (työpäiväkorjattuna, prosenttia)

Kuvio 5. Tarjonnan ja kysynnän pääerien volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2014 edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia)

Viennin volyymi väheni edelliseen vuosineljännekseen verrattuna 0,1 prosenttia, mutta kasvoi 1,1 prosenttia vuoden takaiseen verrattuna. Tavaroiden vienti kasvoi 1,6 prosenttia, mutta palveluiden vienti väheni 0,2 prosenttia vuoden takaiseen verrattaessa.

Tuonti pieneni 1,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 2,9 prosenttia vuoden takaisesta. Tavaroiden tuonti laski 4,2 prosenttia, mutta palveluiden tuonti kasvoi 0,4 prosenttia vuoden takaiseen verrattuna.

Yksityisen kulutuksen volyymi kasvoi kolmannella neljänneksellä 0,7 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja oli samalla tasolla kuin vuosi sitten. Julkiset kulutusmenot kasvoivat 0,9 prosenttia edelliseen ja yhden prosentin vuoden takaiseen vastaavaan neljännekseen verrattuna.

Kiinteän pääoman bruttomuodostus eli investoinnit vähenivät yhden prosentin edellisestä neljänneksestä ja 3,9 prosenttia vuoden takaisesta. Rakennusinvestoinnit supistuivat 2,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 5,2 prosenttia vuoden takaisesta. Kone-, laite- ja kuljetusvälineinvestointien volyymi pieneni 0,3 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 4,4 prosenttia vuoden takaisesta.

1.3. Työllisyys, palkat ja kansantulo

Työllisten määrä pieneni kolmannella vuosineljänneksellä 0,3 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Työllisiä oli 0,1 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Kansantaloudessa tehtyjen työtuntien määrä kasvoi 0,6 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 1,1 prosenttia vuoden takaiseen verrattuna.

Työttömyysaste oli heinä-syyskuussa Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan 7,5 prosenttia. Viime vuoden vastaavana aikana työttömyysaste oli 7,1 prosenttia.

Kansantalouden nimellinen palkkasumma kasvoi heinä-syyskuussa 0,4 prosenttia edelliseen neljännekseen ja 1,2 prosenttia vuoden takaiseen verrattuna. Työnantajien maksamat sosiaaliturvamaksut kasvoivat 2,9 prosenttia vuoden takaiseen verrattuna.

Bruttokansantulo oli käyvin hinnoin 0,2 prosenttia pienempi kuin vuosi sitten.

1.4. Käytettävissä olleet tiedot

Neljänneksen ennakkotiedot perustuvat 27.11.2014 käytettävissä olleisiin lähdetietoihin talouskehityksestä.

Vuositason tiedot 1990-2013 vastaavat 30.9.2014 julkaistuja kansantalouden tilinpidon tietoja, paitsi ulkomaat-sektorin tiedot (tuonti, vienti, ensitulot ulkomailta/ulkomaille), jotka ovat voineet tarkentua.

Vuoden 2014 neljättä neljännestä koskevat kansantalouden tiedot julkaistaan 2.3.2015, jolloin myös aiempia neljänneksiä tarkennetaan. Pikaennakko bruttokansantuotteen kehityksestä loka-joulukuussa julkaistaan [Tuotannon suhdannekuvaajan](#) yhteydessä 13.2.2015.

Neljännesvuositiedot voivat täsmäytys- ja kausitasoitusmenetelmistä johtuen tarkentua hieman koko aikasarjan osalta jokaisen julkistuksen yhteydessä. Suurimmat tarkentumiset tapahtuvat kuitenkin neljänneksen julkistusta seuraavan 2-3 vuoden aikana, koska vuositilinpidon lopulliset tiedot julkaistaan noin kahden vuoden viiveellä tilastovuoden päättymisestä. Kausitasoitettua ja trendiaikasarjat tarkentuvat aina uusien havaintojen myötä riippumatta alkuperäisen aikasarjan tarkentumisesta.

Laatuseloste on nähtävissä Tilastokeskuksen sivuilla: <http://www.tilastokeskus.fi/til/ntp/laa.html>.

Kansantalouden neljännesvuositilinpidon menetelmäkuvaus: <http://tilastokeskus.fi/til/ktkk/men.html>.

Tietojen tarkentuminen

Bruttokansantuotteen volyymin muutoksen tarkentuminen

		1. julkistus	Edellinen julkistus	Uusin julkistus	Tarkentuminen, %-yks.
Kausitasoitettu, muutos edellisestä neljänneksestä, %	2013Q3	0,3	0,4	0,4	0,1
	2013Q4	-0,3	-0,3	-0,2	0,1
	2014Q1	-0,4	-0,3	-0,4	0,0
	2014Q2	0,2	0,2	0,4	0,2
Työpäiväkorjattu, muutos vuodentakaisesta, %	2013Q3	-0,3	-0,2	-0,2	0,1
	2013Q4	0,1	0,0	0,1	0,0
	2014Q1	-0,3	-0,3	-0,4	-0,1
	2014Q2	-0,1	-0,1	0,1	0,2

Viennin volyymin muutoksen tarkentuminen

		1. julkistus	Edellinen julkistus	Uusin julkistus	Tarkentuminen, %-yks.
Kausitasoitettu, muutos edellisestä neljänneksestä, %	2013Q3	1,2	1,2	2,3	1,1
	2013Q4	-0,4	-0,4	-1,4	-1,0
	2014Q1	-1,7	-1,8	0,2	1,9
	2014Q2	2,2	2,2	2,9	0,7
Työpäiväkorjattu, muutos vuodentakaisesta, %	2013Q3	0,5	0,5	1,0	0,5
	2013Q4	0,4	0,4	2,1	1,7
	2014Q1	2,0	2,0	2,8	0,8
	2014Q2	-0,9	-0,9	-3,5	-2,6

Tuonnin volyymin muutoksen tarkentuminen

		1. julkistus	Edellinen julkistus	Uusin julkistus	Tarkentuminen, %-yks.
Kausitasoitettu, muutos edellisestä neljänneksestä, %	2013Q3	5,9	6,0	6,7	0,8
	2013Q4	-2,3	-2,2	-2,7	-0,4
	2014Q1	-2,9	-2,9	-1,7	1,2
	2014Q2	2,4	2,4	2,6	0,2
Työpäiväkorjattu, muutos vuodentakaisesta, %	2013Q3	4,0	4,0	2,4	-1,6
	2013Q4	0,7	0,7	-1,2	-1,9
	2014Q1	0,0	0,0	-2,4	-2,4
	2014Q2	3,0	3,0	4,6	1,6

Bruttokansantuotteen volyymin muutoksen tarkentuminen keskimäärin 2014Q1 alkaen, %-yksikköä

	Revisioiden itseisarvojen keskiarvo	Revisioiden keskiarvo
Kausitasoitettu, muutos edellisestä neljänneksestä	0,1	0,1
Työpäiväkorjattu, muutos vuodentakaisesta	0,2	0,1

Laatuseloste: Neljännesvuositilinpito

1. Tilastotietojen relevanssi

Suomen kansantalouden neljännesvuositilinpito perustuu Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmään (EKT2010) ja sen kanssa yhdenmukaiseen maailmanlaajuiseen System of National Accounts 2008 -järjestelmään.

Kansantalouden neljännesvuositilinpito kuvaa systemaattisesti Suomen taloutta samoin käsittein ja määritelmin kuin kansantalouden vuositilinpito, mutta aggregoidummalla tasolla. Taloutta kuvataan niin tuotannon, kysynnän kuin tulonmuodostuksen näkökulmista. Tarkastelu sisältää sekä käypähintaiset että ketjutetut, viitevuoden 2010 hintaiset volyymitiedot.

Tilasto tehdään 21 toimialan tarkkuudella koko maan tasolla. Investoinneista eli kiinteän pääoman bruttomuodostuksesta tietoja on jaettuna rakennuksiin, koneisiin, laitteisiin ja kuljetusvälineisiin sekä aineettomiin investointeihin. Kotitalouksien kulutuksessa on käytössä kestävyysluokkajako (kestävät-, puolikestävät-, lyhytikäiset tavarat, palvelut sekä turismimenot nettona).

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Neljännesvuositilinpito on johdettu tilasto. Sen laadinta perustuu erilaisiin taloudellista kehitystä kuvaaviin tilastoihin ja lähdeaineistoihin, joita Tilastokeskus ja muut laitokset tekevät. Vuositasot ovat kansantalouden vuositilinpidon mukaisia.

Toimialoittaiset arvonlisäykset summataan perushintaiseksi arvonlisäykseksi. Siihen lisätään tuoteverot ja vähennetään tuotetukipalkkiot, jolloin päästään markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen.

Kansantalouden kokonaistarjonnan ja -kysynnän erotuksena näytetään tilastollinen ero. Samoin tulonäkökulmasta laskettuna residuaaliksi jää toimintaylijäämä ja sekatulot.

Kausitasoitus tehdään Tramo/Seats -menetelmällä. Käypähintaisten sarjojen osalta kausitasoitettujen alasarjat summataan aggregaattitaso sarjoiksi. Viitevuoden hintaiset aikasarjat kausitasoitetaan kaikki erikseen. Tiedoille tehdään työpäivä/kauppapäiväkorjaus, mikäli tarpeellista. Alkuperäisten aikasarjojen lisäksi tietokantataulukoissa on saatavilla työpäiväkorjatut sarjat, kausitasoitettuja (ja työpäiväkorjatut) sarjat sekä trendisarjat. Lisätietoa kausitasoituksesta: http://tilastokeskus.fi/til/tramo_seats_fi.html

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Kansantalouden neljännesvuositilinpidon tiedot tarkentuvat pääosin kolmesta syystä. Ensinnäkin, laadinnassa käytettävät lähdeaineistot saattavat tarkentua tai ne saadaan käyttöön vasta ensijulkistuksen jälkeen. Toiseksi neljännesvuositilinpidon tiedot täsmäytetään vastaamaan aina uusimpia käytettävissä olevia vuositilinpidon tietoja, jolloin kaikki muutokset kansantalouden tilinpidon vuositiedoissa tarkentavat myös neljännesvuositilinpitoa. Kolmanneksi, neljännesvuositilinpidon laadinnassa käytetyt täsmäytys- ja kausitasoitusmenetelmät käsittelevät koko aikasarjan yhdellä kertaa, jolloin lähdeaineiston tai vuositason muutos yhdellä neljänneksellä/vuodella tarkentaa yleensä myös sitä edeltävien neljännten tietoja.

Suurimmat tarkentumiset tapahtuvat ensijulkistusta seuraavien 2–3 vuoden aikana, sillä vuositilinpidon tiedot tulevat lopullisiksi noin kahden vuoden viiveellä tilastovuoden päättymisestä. Tämän jälkeen tietojen tarkentuminen on yleensä vähäistä. Tarkentumisten suurusluokka näkyy revisiotaulukoista:

<http://tilastokeskus.fi/til/ntp/tau.html>.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Julkaistaan viimeistään 65 päivää kunkin vuosineljänneksen päättymisen jälkeen. Tiedot ovat ennakkollisia ja niitä tarkennetaan aina julkaistaessa uusi neljännes. Tiedot muutetaan vastaamaan vuositilinpidon tietoja aina uusien vuositietojen valmistuttua.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tiedot julkistetaan Tilastokeskuksen internetsivuilla: <http://tilastokeskus.fi/til/ntp/index.html>. Lisäksi tiedot ovat saatavissa Astika-aikasarjatietokannasta.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tiedot ovat vertailukelpoisia kaikkiin ESA2010 ja SNA2008 perustuviin kansantalouden tilinpidon tietoihin. Neljännessä tilinpidon aikasarjat alkavat vuodesta 1990.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Kansantalouden neljännessä vuosittain julkittu tilasto on johdettu tilasto, jossa yhden tiedon arviointiin useasti käytetään monia eri lähdetilastoja. Kansantalouden tilinpito onkin ainoa käytettävissä oleva yhtenäinen tilasto talouden kehityksestä. Tästä johtuen tilinpidon tiedoissa saattaa olla eroja lähdetilastoihin verrattuna.

Lisätietoja

Pasi Koikkalainen 029 551 3332

Veli-Pekka Karvinen 029 551 2667

Vastaava tilastojohtaja:

Leena Storgårds

kansantalous.suhdanteet@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Kansantalouden tilinpito 2014, 3. neljännes. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

*Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi*

*Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi*

*ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-9749 (pdf)*